

Trenčiansky samosprávny kraj Tlačová správa

Trenčín, 1. marec 2017

Jozef Miloslav Hurban, ako ho (ne)poznáme: bojoval proti alkoholizmu, utekal pred šibenicom a vychoval až 9 detí

Pričinil sa o organizovanie prvých slovenských spolkov miernosti, v rámci ktorých bojoval proti alkoholizmu, v hlbokom kostole je doteraz obraz, ktorý objednal vo Viedni za 1000 zlatých.

Je otcom spisovateľa Svetozára Hurbana-Vajanského, spolu so Štúrom a Hodžom sa pričinil o uvedenie novej spisovnej slovenčiny a bol prvým predsedom národnej rady. Takto poznajú Jozefa Miloslava Hurbana, ktorého 200. výročie narodenia si pripomíname tento rok, už aj žiaci na základných školách. Prečo však časy strávené na škole v Trenčíne **nazval najbolestivejšou kapitolou života** a z akého dôvodu zvolal obyvateľov Hlbokého do kostola aj s pohármi na alkohol?

Kodifikátor, ktorý podľahol maďarčine

Hurban získal základné vzdelanie v rodičovskom dome, keďže pochádzal z učiteľskej rodiny. Následne odišiel do školy do Trenčína, pričom tieto časy označil za najbolestivejšiu kapitolu svojho života. Dôvod bol prostý – **nestotožňoval sa so zastaralými metódami**, ktoré trenčianska škola kládla do popredia, a tiež s maďarčinou, ktorá bola popri latinčine povinným predmetom. Po rokoch strávených pod hradom Matúča Čáka chcel pokračovať v štúdiu v Nemecku, no pre nedostatok financií sa musel uskromniť s lýceom v Bratislave. A hoci Hurbana poznáme ako jedného z popredných predstaviteľov slovenského povstania, na spomínanom lýceu **podľahol maďarským ideám**, nakoľko ho prednášky sympatizantov maďarskej strany oslovili viac ako výklady vlastencov.

Bojovník proti závislosti od alkoholu

„Prebudiť“ ho dokázal až Ľudovít Štúr. Hurban sa následne pričinil o organizovanie prvých slovenských čitateľských krúžkov, nedeľných škôl, divadelných predstavení a tiež spolkov miernosti. Cieľom týchto spolkov bolo bojovať proti alkoholizmu a svoju rásnosť preukázal aj počas pôsobenia v Hlbokom. Obyvateľov totiž zvolal do kostola aj s ich obľúbenými pohármi, ktoré museli **pred oltárom rozbiť** a prisahať, že už nebudú piť tvrdý alkohol.

V júni 1840 bol ordinovaný za evanjelického kňaza, no spočiatku s výberom svojho povolania nebol vnútorne stotožnený. Oporou v náročných začiatkoch kňazského povolania mu nemohol byť ani otec a ani matka, nakoľko obaja rodičia zomreli šesť, resp. sedem rokov

pred tým na choleru. Stál pri ňom ale nevlastný brat Imrich. Hurbanova matka mala totiž pred Pavlom Hurbanom prvého muža, s ktorým mala dve deti – Katarínu a spomínaného Imricha. Až keď jej prvý muž zomrel a ona sa stala vdovou, vzala si Pavla, s ktorým mala okrem Jozefa Miloslava Hurbana aj dcéru Teréziu Zuzanu.

Hurban bol prvý, kto uviedol Štúrovu slovenčinu do literárneho života, no počas svojej tvorby používal **viacero pseudonymov**. Medzi tie najznámejšie patrí J. L. Trenčiansky, Ľudevít J. Trenčiansky, Ľudevít Pavlovič, M. Selovský. M. z Bohuslavíc či Slavomil F. Kořennatý.

Z dreva pre školu šibenica, Hurban ukrytý vo voze

V októbri 1845 si Jozef Miloslav Hurban vzal za ženu Aničku Jurkovičovú, s ktorou mal 9 detí (4 dcéry, 5 synov). O tri roky neskôr vybavil pre novú školu drevo, no gardisti sa ho rozhodli použiť inak – pred farou **postavili šibenicu**. Tehotnej Aničke narozprávali, že Hurbana, na ktorého bol vydaný zatykač, chytili a idú ho popraviť. Pod visiaci povraz naozaj priniesli dobitého muža, no Anička si v poslednej chvíli všimla, že to nie je jej muž, ale kočiš. Spomínaní gardisti si na Hurbana brúsili zuby naďalej, no vďaka bystrému nápadu sa mu pred nimi podarilo ujsť – **ľahol si na voz** a sediaci ho prikryli korytom, na ktoré následne nakydali hnoj.

Hurban za celý život dostal napriek svojej aktivite iba **jedno oficiálne uznanie**, a síce čestný doktorát teológie od univerzity v Lipsku. V Hlbokom, v ktorom pôsobil ako evanjelický kňaz, je doteraz obraz s námetom Kristovho zázraku, keď tíši vlny Galilejskeho mora. Hurban ho objednal vo Viedni u srbského maliara za 1000 zlatých.

Viac o Hurbanovi sme napísali:

[Spozajte miesta Trenčianskeho kraja, kde si môžete pripomenúť život Jozefa Miloslava Hurbana](#)

[Ako rodák z Beckova J. M. Hurban dvoril Novomešťanke Jurkovičovej? Aj to a mnoho ďalšieho prezradí prednáška Pravde o národu](#)

[Prvý predseda Slovenskej národnej rady by tento rok oslávil 200. narodeniny](#)

Pre viac informácií kontaktujte: Mgr. Janka Danková, odd. komunikácie a medzinárodných vzťahov TSK, janka.dankova@tsk.sk, tel.: +421/ 32/ 65 55 904, mobil: +421/ 901/ 918 108

Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, www.tsk.sk,
www.facebook.com/trencianskazupa